

GAZETA TRANSILVANIEI.

„Gazeta“ ese de 2 ori; Joi'a si Duminec'a, Fôia, candu concedu ajutôriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2 1/2 galbini mon. sunatôria.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala à 30 cr. val. austr. de fia-care publicare.

Nr. 83.

BRASIOVU, 4 Novembre/23 Octobre

1877.

Resbelulu.

Brasiovu, in 3 Novembre n.

Situatiunea musirului Ghazi-Osman-Nuri-pasi'a derine din di in di mai periculôsa. Mare este ingrigirea turcofililor pentru sôrtea ôstei turcesci din Plevn'a. Dupa victoriele repetite ale armate-loru chrestine între Gorni-Dubnicu si Telisiu si cei din Constantinopolu au inceputu se cunôsca periculu unei catastrofe apropiate la Plevn'a. In- grigirea acést'a ce domnesce la inalt'a Pôrta asupr'a situatiunei militare a armatei sale este numai o dovêda mai multu, ca asigurările oficiosiloru din Constantinopolu, dupa cari in Plevn'a s'ar' fi adu- natu provisiuni pentru mai multe luni, prefacan- duse tôte giamiile si didirile publice in magazine de proviantu, nu potu fi basate pe adeveru. Sôrtea Plevnei se decide in scurtu timpu. Este numai intrebarea ca pe ce cale. Turcofilii in nelinisea loru au mai fabricatu inca unu telegramu care spune, ca din partea armatelor chrestine ar' fi fostu fiesatu ataculu generalu contra Plevnei pe di'a de 1 Novembre. Dér' se nasce intrebarea ca mai fi-va ôre de lipsa a se intreprinde unu asemenea atacu, jertfinduse ér' o multime de ômeni in siantiurile redutelor turcesci, candu se pôte ajunge scopulu pe o cale cu multu mai usôra asteptandu pana ce Osman va fi silitu din lips'a de provisiuni séu a capitulá de fôme, séu a luá ofensiv'a, cercandu a strabate prin liniile fortificate russo-romane.

Nu mai pôte fi indoiéla, ca intr'unu casu cá acést'a cele 50 de bataliône ale lui Osman impre- na cu cele 18 bataliône ale lui Chefket-pasi'a, care inca se afla impresurate in Plevn'a, voru in- timpiná desastrulu celu mai cumplitu, ca-ci armat'a russo-romana numera astadi peste 130,000 ômeni cu-o artileria din cele mai formidabile, cate s'au reditu pana astadi in actiune. In taber'a chrestina s'a latitu preste acést'a scirea, ca Osman ar' mai avé provisiuni numai inca pentru vreo 20 zile. Critica, fôrte critica e dér' situatiunea in Plevn'a.

Afara de telegram'a reproducu mai la vale, care vorb sce de-o recunôscre stralucita a trupe- loru de sub comand'a colonelului Slaniceanu, pe tiermulu dreptu alu Dunarii spre Rahov'a, cu care ocaziune romanii au luat u reduta turcésca, nu- mai avemu alte sciri mai insemnate de pe campulu de resbelu. In Asi'a russii inaintéza mereu si turcii se retragu „pentru de a ocupá positiuni defensive mai bune,“ dicu ei. Adeverulu este inse ca russii ii urmarescu pe tóta lini'a si de curundu au prinsu érași la Hassankale vreo doue bataliône turcesci, cari formau arriere-gard'a remasitielor ôstei tur- cesci, care se retragea in directiunea despre ostu dela Erzerum.

Amu fostu observatu, ca dupa informatiunile ce le avemu, sub comand'a generalului Gurko a caru'a corpu combinatu din tôte trei speciele de arme: cavaleria, artileria, infanteria, a reportatu victori'a dela Telisiu, se aflá si 2 brigade de cava- leria romana cu artileria calarétia. Foile straine au adusu telegrame, cari dicu, ca la prim'a lupta din 24 Octobre între G.-Dubnicu si Telisiu a luat parte si cavaleri'a romana si s'a distinsu astfelu, incatu din cei 3000 prizonieri turci, 800 voru fi internati in Romani'a, cá prizonieri ai ro- maniloru. Diarietale din Romani'a afara de tele- gramele oficiale in care nu se face amintire cu nici unu cuventu, nu au adusu pana acuma nici o relatiune relativa la participarea acést'a a cavaleriei romane.

Diarietale turcofile scornisera dilele aceste ca Dômn'a Romaniiei Elisabet'a ar' fi periculosu bol- nava. Se intielege de sine ca minciun'a acést'a nou de noitia a fostu indata desmintita de catra organele competente din Bucuresci. Turcomaniloru reutatosi le trebuieá unu pretectu pentru scirea asemenea falsa, latita de ei, ca adeca principele

Carolu s'ar' reintôrce catu mai curundu din Bulgari'a si ca negresitu dupa acést'a se va reintôrce si armat'a romana dela Plevn'a. — VEDIENDU, ca momentulu decisvu pentru Plevn'a se apropia cu pasi rapedi, turcofilii nostri tôte le-ar' pune in miscare, numai cá se aduca armat'a romana acasa, cá se nu participe si ea la onôrea luarii Plevnei. Acesti ômeni plangu acuma sirôie de lacrimi de crocodilu asupr'a suferintelor, la cari sustienu, ca ar' fi supusa armat'a romana dela Plevn'a si asupr'a nemultumirii si miseriei, ce ar' domni in tiéra. Spre a intunecá de totu tabloulu celu depingu despre situatiunea Romaniiei latira apoi si scirea ca Dômn'a ar' fi reu bolnava. Dér' multumita ceriului Dômn'a Romaniiei se afla in deplina senatate si este neobosita in a fi ange- riulu care alina dorerile si mangaia pe bravii raniti pe campulu de onôre.

Post'a de astadi din Romani'a pana la inchia- ierea fôiei inca nu ne au sositu.

„Romanulu“ publica urmatôrea telegrama:

Corabi'a, 19/31 Oct. Astadi d. colonelu Slaniceanu a ordonatu o recunôscre la Vadeni (situatu pe malulu dreptu între Corabi'a si Rahov'a, aprôpe de délulu Vartesti), unde presentia inimi- cului fusese semnalata. Inimiculu, ale carui fortie se compunea de nizami, se pregati la resistintia retragenduse in redut'a si fortificatiunile dela Va- deni. Dupa o scurta bombardare se aprinse ca- sarm'a redutei si depositulu de munitiuni sari in aeru. Dupa unu timpu fôrte scurtu redut'a fù luata si ocupata de doue companii. Inimiculu se strecurá spre Rahov'a cu mari perdiri prin diferite pasuri ale malului Dunarii. Lupt'a a duratu trei ôre. Perderile nôstre sunt: 1 oficieru ranitu, 2 soldati morti si 6 raniti. Perderile turcilorn sunt multu mai insemnate: s'au facutu si mai multi prizonieri. Escadronulu de Gorju a fostu admirabilu.

Revelatiuni noue in cestiunea complotului.

A inceputu se se mai stracore in publicu si cate unu actu oficiale, care de si pana acuma arunca lumina puçina preste acelu atentatu fanaticu, totusi facù se vedi inca cá prin sita désa prin secretele lui. Le vomu atinge pe scurtu dupa diarietale maghiare, ca-ci alte fontani mai sigure ne lipsescu.

Curtea de apellu dela Murasieni, numita la noi dupa latinitatea barbara „Tabla regésca“, cá tribunalulu de prim'a instantia in cause de comploturi, tradari si crime de lesa-majestate, prin sen- tenti'a sa din 25 Oct. a decisu liberarea din arestu preventivu a proprietariului Ludovicu Balázi din Kászony si a lui Ezechias Nagy din Kézdi-Osiorheiu, pe cari judecatoriulu de instructiune i inchisese, dupace prefectulu Pocsá pusese man'a pe ei. Pentru ceilalti arestati (cati la numeru? inca totu nu se scie curatu), Tabl'a decise cá se mai remana totu in arestu preventivu pana la alte re- sultate ale investigatiuniloru judecatoresci. Acus'a contra acestoru conspirati decurge in sensulu co- dicelui penale austr. § 66, éra investigatiunea dupa § 58, despre care scie, dice „Kelet“, ca este asia de elasticu, in catu selu poti applicá cumu 'ti convine. Asia dér' conspiratii sunt acusati cá tur- buratori de linistea publica, dér' bine se fia intielesu, nu de linistea publica in patri'a nôstra, ci — in Russi'a! Cumu se pôte acést'a? Éta cumu. In a. 1856 se inchiiaise între Austri'a si Russi'a unu nou tractatu de reci- proca estradare séu pedepsire, nu numai a criminaliloru ordinari, ci si a criminaliloru poli- tici. Acelu tractatu apoi se adusesse la cunoscintia publica prin decretu ministeriale din 19 Oct. 1860. De aici urmédia, ca orice crima politica comisa contra Russiiei in monarchi'a nôstra, se considera,

judeca si pedepsese intocmá ca si cumu s'ar' fi comisu in Russi'a si viceversa.

Se vedeti inse, cu sofisma impertinenta ar' voi „Kelet“ se paralisedie acelu tractatu inchiiaiatu între cele doue staturi mari. Elu /adeca afirma, ca acela fù mai antaiu calcatu de catra imperatulu Russiiei din diu'a, in care trecuse cu armata sa in Bulgari'a; ca-ci adeca Austri'a inca se numera între acelea staturi, care au garantatu integritatea Turciei. Deci déca Russi'a loví in integritatea Turciei, cu acést'a ea sparse tractatulu austro- russescu din 1856, prin urmare acela numai obliga pe unguri, si asia déca ei au voitu a se sculá contra Russiiei si a'i face reu, cu acést'a nu numai ca n'au comisu nici o crima, ci din contra, merita lauda, ca voira se garantadie integritatea imperiului turcescu. Cu tôte acestee, „Kelet“ con- damna atentatulu, dér' nicidecumu din punctu- de vedere alu dreptului gintiloru si alu legiloru tieriei, ci numai din consideratiuni de oportunitate. (Vedi pe largu „Kelet“ Nr. 249 col. 1 et 2.)

Alte acte oficiale: Sub Nr. 5561/1877 alu jud. de instructiune (Untersuchungsrichter) se vedu publicate doue litere de persecutiune contra pro- prietariloru secui Nicolae Bartha din Rungonfalva si Gabriel Ugron din Odorheiu, ambii fosti depu- tati si compromisi fôrte greu de crim'a rebelliunei, din care cauza se comite la tôte auctoritatile pu- blice ale tieriei, cá ori-unde s'ar' afla acei individi se fia arestati si escortati la tribunalulu Murasieni. Este inse sciutu, ca acei criminali apucasera se o ié la sanetós'a prin fuga iute. Bartha nu se prea scie unde se afla, éra Ugron a scapatu in Itali'a, de unde scrise la diarietale revolutionarie si incen- diarye, precumu urmédia:

„Catra Ludovicu Csávolszky, redactorulu lui „Egyetértés“. Rom'a 22 Oct. Iubite Amice! M'am informatu dela locu siguru, ca in urmarea unei dispositiuni speciale si aspre, tôte scrisorile si telegramele adressate mie, séu tramise de mine se prindu. Mie nu'mi pasa, ca cu acést'a procedura se calca santulu dreptu alu secretului epistolaru, ca-ci sciam din capulu locului, ca'mi voru des- sigila scrisorile, de aceea nici nu le-am sigilatu, pentru-cá asia cabinetulu negru se pôta lucra cu atatu mai usioru. Dér' dupa atata inlesnire facuta loru, asiu fi asteptatu, ca dupace le-au cititu, se le dè la destinatiunea loru: — nevastei mele. Nu. Cá si cumu interesele statului ar' cere, cá eu se nu aflu despre soçi'a mea, de parinti, despre economia, si cá nevast'a ingrijata se nu scie, unde este si cumu se afla barbatulu ei; ôre maimutiele lui Murawieff*) nu l'au prinsu. Unu omu onestu nu citesce scrisôrea altuia nici candu o afla dessigilata. Pôte fi ôre onestu acelu statulu, care nu numai sparge scrisorile incredintiate onôrei lui, ci inca, de si sunt numai familiare, le confisca. Inca si déca s'ar' calcá in picioru tôte legile patriei mele, totu ar' trebui se protestediu contra acestei proceduri a guvernului, pentru-ca legea morala, séu déca voiti religiôsa care dice: Nu furá! a existatu din veci. Ga- brielu Ugron.“

Diariulu ministeriale „Kelet“, dupace repro- duse si elu acea epistola scrisa cu péna grôsa cá degetulu, injura si elu pe Ugron si pe Bartha cá unu oficiariu de haiducu. Noi inse, déca amu avea se ne amestecamu in certele loru, le amu dice cu cuventele santei liturgii orientale: Ale tale dintre ale tale, adeca ale vóstre dintre ale vóstre. Acést'a e doctrin'a scólei vóstre dela Dobritienu, care si pe archangeli ii tiene de furi, numai adeptii ei sunt ômeni de omenia, cari nu mintu, nu fura, nu insiéla, nu omóra trupuri si suflete.

Pe candu se petrecu aceste in Transilvani'e, colo susu la B.-Pest'a dupa 1 1/2 anu aprôpe de

*) Alusiune sarcastica la generalulu russescu Muravi- eff, carele dupa revolutiunea din 1863 tiranise pe poloni.

investigațiunii misterioase pornite asupra serbilor din Ungaria, în fine abia în septemana trecută venira actele dela judecatoriul de instrucțiune la procuror și Tabla, unde se aduse un'a sentențია, în puterea careia patru serbi fruntași: Dr. Kasapinovicu, Corneliu Ioanovicu, B. Ianovicu și Vas. Raicovicu fusera absolviți și dimisi, era Dr. Mileticiu încă totu mai remane în prinsore, nu mai multu pentru înalta tradare, ci pentru lesamajestate. În adeveru, acestor omeni nu le pôte lipsi o pagină în istoria Ungariei. Ceea ce bate lumii la ochi în timpul de față este, ca în cauz'a serbilor investigațiunile au cursu atatu de anevoia, era în cauz'a seculorului mergu în comparațiune cu celea foarte iute.

Unu verdictu alu juriului dela Sibiu.

Înainte curții de jurati din Sibiu a fostu citatu dilele trecute dlu Nicolae F. Negrutiu redactorulu brosiurilor lunari „Cartile sateanului romanu“ cari se tiparescu acuma în tipografia eredei de Closius în Sibiu. În cartea 6-a a „Sateanului romanu“ din 1877 a aparutu sub rubric'a „Unele și altele“ pe învelitorea colorata a brosiurei unu articulasu intitulatu „Catiielele ungueresci“ care contine pe scurtru camu urmatoriele: „Catiielele ungueresci latra pentru ca romanii au ruptu legaturile cu Turcia. Dér' motiloru acesora le place mai bine se fia stapani de catu se platésca tributulu unoru tandale și straitie usiore cumu sunt și magnatii ungueresci. Catiielele ungueresci latra asupr'a ostei romane. Dér' este ea ore mai sdrentiosa, mai flamanda, mai fricosă și mai neapta de a manua arm'a decatu honvedii ungueresci? Afara de unguri și de jidovii unguri toti lauda curagiulu armatei romane. Catiielele mai latra ca guvernulu din Romania ar' fi disu jidoviloru de acolo, ca, decatu se adune bani și scame pentru raniti, mai bine se caute a castigá foile jidano-unguresci și ale astupá gur'a cá se nu mai latre asupr'a ostei și a guvernului romanu. „Vedi Dómne cá si candu romaniloru le ar' pasá numai catu e negrulu sub unghia de latratulu catiieleloru jidano-unguresci și ungaro-jidovesci. Bine scie romanulu ca latratulu caniloru — asia nici alu catiieleloru — nu strabate la ceriu... dér' petrunde la regimulu unguerescu care a opritu formarea de comitete romane pentru ajutorarea ranitoru și a datu porunca slugiloru sale din comitate de a veghia și asupr'a celei mai mici miscari. Eca catu le e de frica peccatoriloru și de umbra și de visu!“

Acestu articulu a fostu incriminatu de catra procurorulu reg. din Sibiu dupa a caruia parere elu ar' contine expresiuni agitatore contra autoritatiloru statului și contra unoru organe ale regimului și prin urmare ar' involve delictulu §-lui 300 din codicile penale. Pentru aceea procurorulu a acusat pe N. F. Negrutiu pentru redactarea, ér' pe directorulu tipografiei F. Wolff pentru tiparirea acelu articulu provocandu verdictulu curții de jurati care a fostu compusa sub presiedintia lui L. de Schedius presiedintele tribunalului, asistandu judecatoriul reg. de Ianosy și Rosca, vice-notariulu de Haupt și judele suplentu I. de Badilla cá translatoru, din urmatorii cetatieni: 1. Krafft Wilhelm, tipografu; 2. Fridericu Schäffer, brutariu; 3. Ioane Gottstein, cismariu; 4. C. Orendi, professoru de gimnastica; 5. C. Schelker, notariu publ. reg.; 6. Fr. Fronius, brutariu; 7. Fr. Rochus, macelariu; 8. C. Breinstörfer, cismariu; 9. Michael Meisner, 10. M. Bacholzky, 11. Gustav Theiss, canc. mag., 11. Adolf Lutsch professoru. Processulu a decursu dupa „Telegr. Rom.“ cumu urméza:

Presiedintele provóca (în limb'a maghiara) pe dlu N. F. Negrutiu, care siedeala alaturea cu dlu F. Wolf pe scaunulu acusatiloru, se se scóle. Dupa acést'a 'lu întrebá, déca cunósce articolulu din cestiune si-lu recunósce de alu seu.

Respondiendu întrebátulu afirmativu i se cerú deslusiri asupr'a cuvintelor „catiele“ și „latra“, în ce întielesu le-au aplicatu. La aceste raspunde, ca în limb'a romana cuvintele aceste se aplica si la omeni și ca aplicatiunea este în casulu de față la foile maghiare-jidovesci — continua. —

Pres. Se vede ca articolulu ataca si pe regimulu unguerescu pentru ca se dice ca a „petrunsu la regimulu unguerescu.“ — Negrutiu. Cu acést'a amu voitu se dicu ca regimulu unguerescu s'a influentiatu de foile anteromane. — Pres. Cine sunt de a se întielege candu dici de „peccatosi“? — Negrutiu. Literatii și redactorii foiloru. — Pres. Acést'a nu se pôte, pentru ca d-t'a vorbesci de peccatosi, cari si în visu se temu de umbra, si asia nu ai potutu întielege decatu pe regimu, care din temere a opritu constituirea comitetelor romane.

Negrutiu. Cuventulu „peccatosi“ se refera la redactorii foiloru. Acesti'a sunt cuprinsi de frica cá peccatosii. Pres. Negi d-t'a asia déca ca articolulu a fostu îndreptatu contra regimului? — Negrutiu. Negu. — Pres. Cumu justifici d-t'a atacurile îndreptate asupr'a magnatoru? — Negrutiu. În limb'a romana cuventulu „tandala“ și „straitia usióra“ au alta însemnatate nu cá în limb'a maghiara și nemtiésca. Espressiunile aceste se aplica la omeni, cari umbla cu nasulu pe susu și nu 'si vedu de trebile loru séu le tandalescu. — Pres. Cumu justifici d-t'a atacurile asupr'a honvediloru ca sunt sdrentiosi etc.? — Negrutiu. Eu nu amu disu despre honvedii ungueresci ca sunt asia. Eu anu întrebatu, ore honvedii ungueresci sunt mai puțin sdrentiosi etc. decatu soldatii romanesci? Dealtmintrea amu se observu ca totu articolulu e ironia și humoristicu. Asia anu disu în gluma și despre romani ca sunt „moti“.

Dupa ce presiedintele întrebá pe judecatoriul asesori si pe procurorulu, precumu si pe aperiatoriu, déca nu au se puna vreo întrebare trece la alu doilea acusatulu la F. Wolf si 'lu întrebá (în limb'a nemtiésca) incatu a concursu si densulu la publicarea articolului incriminatu. Din raspunsulu acusatulu alu doilea se vede ca elu cá omu alu trebei pre lenga conditiuni stipulate între densulu și redactorulu N. F. Negrutiu a luat asupr'a si tiparirea brosiurilor lunare „Cartile sateanului romanu“ încependu dela brosiur'a a 6; a cititu articolulu fugitivu, déca pe catu pricepe elu limb'a n'a gasitu alta în articulu decatu ca e îndreptatu contra foiloru ungueresci.

Dupa aceste ié cuventulu procurorulu de statu I. Deesi mai antaiu în limb'a maghiara, apoi în cea nemtiésca. Densulu sustiene ca în articulu este insultata nationalitatea maghiara, magnatii ungueresci, margeau'a natiunei și honvedii. Articulu nu polemiséza cu foile ungueresci, ci batjocurescu natiunea maghiara, societatea, regimulu, comitii supremi, intarita asupr'a institutiuniloru și dispositiuniloru legali. Negrutiu recunósce a fi scrisu si datu în tipariu articolulu, de alta parte Wolff recunósce a fi conlucratu la tiparirea articolului și asiá este constatata obiectivu provocarea la turburare. Deci în întielesulu § 300 alu cond. pen. cere dela jurati recunóscearea amendurorulu acusatiloru de vinovati.

Aperiatoriu acusatiloru, dlu advocatu Arz de Straussenburg, declara indatu la începutulu aperiarei sale, ca raru se întempla unu aperiatoriu se aiba o problema asia de usióra, cumu este a s'a la aperiarea acést'a. De aceea densulu, fora de cea mai mica reserva în consciintia s'a dice, ca acusatii au pretensiunea cea mai justa de a fi declarati de jurati nevinovati. Trece apoi la cetirea § 300 din codicile penale, pe care este basata acuz'a și specificandu cele cuprinse în § un'a cate un'a, vine ia rezultatulu, ca §-ulu citatu, față cu articolulu incriminatu, nu se pôte aplicá, deóráce în § nu este vorb'a nici de regimulu unguerescu, nici de margeau'a natiunei, de magnati, nici de honvedii. Aperiatoriu afla lucru esplicabilu, ca autorulu articolului cá apartienatoriu unei natiuni democratice, cumu este nationalitatea romana, nu este cu aceeași devotiune catra magnati; catu privește pe honvedii autorulu articolului, departe de ai fi atacatu, afla din contra ca-i a laudatu, punendu-i în comparațiune cu armata romana, care, dupa cumu cuprinde autorulu articolului, lucrulu este o armata escelenta. Nu este multiamitu cu traducerea oficiala a articolului și mai cu séma cu espressiunile „catiele“ și „straitia usióra“. Alta însemnatate au cuvintele aceste în limb'a romana, aplicate la omeni. Termini de acestia se gasescu în diurnalistic'a din Austro-Ungaria pe tota diu'a și încă ceva mai drastici decatu în articulu incriminatu.

Citéza unele pasagie din „N. Fr. Presse“, „Tagespr.“. În cea dintaiu vine vorb'a de „Presslakaien des Grafen Andrásy“, era în cea din urma se numesce adresa cechilor îndreptata catra presied. comitetulu slaviloru „hündische Adresse“. „Budapesti Napilap“ numesce politica nostra esterna politica „miserabila“ și despre min.-presied. Tisza dice, ca „pare ca e unu feliu de comissariu dela tíera, care „a ajunsu prin nepotismu la postulu seu“ și concludu, ca „deca regimulu nu face nimica contr'a slaviloru, „se ne aparamu celu puțin noi maghiarii prin ajutorulu nostru propriu contr'a pericolului.“ „Kelet“ cualifica procedur'a foiloru Bismarckiane în Berlinu, cari stigmatiséza festivitatile turcesci din Ungaria de anti-dinastice: „berlini csahulás (latratu berlinezu).“ „Kelet Népe“ dice, ca promisiunea lui Tisza de a se institui o banca de note în Ungaria, este „Humbug“. Dér' mai pre susu de tóte aceste este espectoratiunea diurnalului din Aradu „Alföld“, în carea se dice: „Ungaria are unu inimicu pustitoriu, de care în impregiurarile nostre se pôte dice, ca e mai periculosu decatu russulu aprópe ruinatu și care s'a aretatu cu multu mai slabu, decatu se parea, pentru-ca ataculu fatisiu din partea acestuia, rass'a unguerescu cu innascut'a ei vitejia 'lu pôte invinge, celalaltu inse stórcu, pustiescu și nimicescu poporulu sub scutul legalitatii, si acest'a este dlu ministru de finantie Kol. Széll, pe care Ddieu ni l'a tramisú spre pedépsa asupr'a tierii nostre, si care cu activitatea s'a si pana acuma a facutu mai multa paguba cetatianiloru patriei acesteia în avere, industrie și comerciú, decatu invasiunea unu inimicu.“

Deci, déca astfelu de espectoratiuni — continua aperiatoriu — în foi publice trecu nepedepsite de autoritatile

statului, nu sciu cumu s'ar' poté pedepsi articolulu incriminatu.

Aperiatoriu demustra mai departe, ca tipografulu nu pôte fi vinovatu, deóráce densulu n'a sciatu si n'a potutu pricepe articolulu din cestiune.

Apoi apeléza la jurati cu rogarea, ca avendu în vedere misiunea loru de consciintia publica se-si dea verdictulu loru în deplina consciintia. Aperiatoriu în descrierea misiunii juratorulu voiescu se citeze unele pasagie din o cuventare a lui Unger. Procurorulu de statu observa, ca conformu § 66 din regulamentulu de presa nu este octatu cotirea. Mai departe se provóca la § 302 din cod. penalu, demustra, ca articolulu atrage autorulu pedépsa, pentru-ca provóca în contr'a unei nationalitati, a unei classe din societate și contr'a honvediloru, cari dupa legile în vigoare constituiescu o parte întregitóre din armata comuna. Aperiatoriu, dupace fu îndrumatu de presidiu la observarea §-lii din regulamentulu de presa, declara, ca elu numai citatulu a voitu se 'lu citésca, dér', déca acést'a nu-i este permis, usioru se conforméza, pentru-ca elu scie ce se cuprinde în citatu si asia 'lu va enerá, ceea ce si face. Dreptu replica la citarea § 302, aperiatoriu arata, ca acuz'a este basata pe § 300 și asiá întrebá pe procurorulu, ca de care § se tiene densulu acuma. Termina apoi cu rogarea îndreptata catra jurati, cá pe bas'a motivelorulu aduse de densulu se declare pe acusatulu de nevinovati.

Presiedintele reasuma într'unu modu foarte obiectiv si claru atatu în limb'a oficiala catu si în cea germana tót pertractarea, adressedza si din parte-si vreo cateva cuvinte marcante despre misiunea si positiunea juratorulu si formuléza întrebările, la cari au se raspunda juratii afirmativu séu negativu în modulu urmatoriu:

Domnii jurati sunt convinsi în consciintia, ca dlu Nicolau F. Negrutiu este autorulu articolului din brosiur'a a 6-a a foiei periodice „Cartile sateanului romanu“ din anul 1877, care se incepe cu cuvintele: „Catiiele ungueresci“ și ca elu l'a datu la tipariu?

2. Domnii jurati sunt convinsi în consciintia loru, ca dlu F. Wolff a conlucratu cu intentiune la tiparirea articolului din numerulu foiei periodice, în care se afla articolulu din întrebarea precedentá?

3. Domnii jurati afla, ca în articolulu incriminatu s'au degradatu dispozițiunile autoritatiloru statului pna clevete, batjocura séu ca în tipulu acest'a s'au provocatu la intaritare, la ur'a și despectarea regimului séu a organelor sale singuraticé?

4. Recunoscú domnii jurati, ca acusatulu Nicolau F. Negrutiu este vinovatu în întielesulu acusei?

5. Recunoscú domnii jurati, cá acusatulu Fr. Wolff este vinovatu în întielesulu acusei?

Dupa acést'a se retragu juratii în sala de consultare. Pe la 2 ore juratii 'si dau verdictulu loru: **nevinovati!**

Juratii au raspunsu unanimu la cele doue întrebări dintaiu cu „dá“, la celelalte trei cu „nu“.

Dupa cumu aflamu, dlu procurorulu de statu s'a rogatu de cassarea pertractarei întregi a acestui processu si de delegatiunea altui foru de jurati.

Brasiovu, în 2 Novembre n.

Dupa mai multe dile frumóse, de eri înecóce avemu plóia de tóamna. Erá de doritu cá se fia mai ténutu timpulú seninu, atatu pentru economi catu si pentru comerciú. La gar'a de aici cantitatile de marfi straine venite pentru Romania sunt asia de multe incatu numai incapu nicairi, din care cauza se si audu reclamatiuni dese din partea celoru interessati. Dintr'unu cerculariu oficialu publicatu în Bucuresci aflamu, ca numai pachete de posta destinate totu pentru Romania stau în Brasiovu preste optu sute, alu carorulu transportu este aprópe imposibile, mai alesu dupa ce deligeanulu merge numai odata pe di pana la Ploiesci, adesea incarcatu asia, în catu se frangu candu róte candu osii. Înainte cu trei septemai se aflá patru deligeane stricate si lasate în drumu spre a se repará. Din aceste cauze cerculariulu romanescu invita pe comercianti si pe alti particulari din Romania, cá se 'si cunósca mai bine înteressulu, se nu comande marfile si alte obiecte toti din tóte ténuturile numai prin Brasiovu, ci (mai uitandu-se si pe charta) se scrie comisionariloru si speditoriloru, cá se le mai îndrepte si via (pe calea) Verciorov'a, séu via Iticani prin Moldov'a, spre a nu suferi atat'a întârdiere.

Dilele aceste petrecú aici dn. judecatoriulu de instrucțiune Hildebrand dela Murasieni, precumu se crede, în cauz'a armelor si munitiuniloru confiscate. Mai apoi sosí si dn. consiliariulu ministeriale Liptay, precumu se spune, în cauze comerciale si de comunicatiune.

Din fói'a periodica „Economulu“ dela Blasiu aflamu cu intristare, ca în cateva ténuturi ale Transilvaniei rezultatele recoltei din estimpu însufá mare grigia bietiloru locuitori, ca nu se voru ajuge cu midiolócele vietuirei nici pana în pri-

marera. Mare parte din papusioiu (cucuruzu) au apucatu a se cõce, era mustu a esitu puçinu si reu. De altumentrea pretiurile cerealieloru si ale carnariloru se vedu publicate regulatu in acestu diariu „Economulu“ din mai multe piatie ale Transilvaniei, incatu economii si altii se potu informa bine dupa acelea. — Secet'a indelunga din ter'a trecuta intardiase crescerea, era Septembrie celu selbaticu cõcerea planteloru tomatice. Unu amicu alu nostru dela Alb'a-Iuli'a ne reflectase la reulu ce era se urmedie, inca din 21 Augustu, precandu se aflã la Givagiu, si se informase despre starea campuriloru de prin cele mai multe tientiuri murasiene si muntene din apusu, locuite mai totu de romani cá la 1/2 milionu. Ds'a propunea si midiolõce prin care s'ar' poté alina multu acestu reu cumplitu, adeca fõmetea. Unulu inse din acelea midiolõce, de si in sine salutaru, dupa esperientia facuta de noi la faci'a locului, in epoc'a de faci'a nu se póte aduce nici macaru in discutime. Alu doilea se face de sine, ca-ci omulu lumandu si golanu ié lumea in capu si trece prin ori-ce pericole, ca-ci alta mórte mai cumplita cá mórtea de fõme nu este. De altumentrea, fõmete in sensulu strinsu nu póte se urmedie, din cauza ca precumu vedemu cu ochii, din Romani'a venu cantitati enorme de cerealii, care se potu inaintã pe calea ferata la distantie mari, de unde urmédia moderarea pretiuriloru si infrenarea lipitoriloru satului. Amiculu ne va replica intrebandu: Bine, pretiuri catu de moderate, dera de unde bani, candu sateanulu nu mai are pe ce se ié faci? Noi amu sci se respundemu si la acést'a, numai nu aci in diariu, ci multu mai cu folosu in nesce conferintie, discussiuni, conversatiuni, carã ar' fi se se tiena in tõe regiunile, cate sufero, de catra ómeni intelligenti si economi practici, pentru-cã se se póta luã mesuri dupa impregiurãrele locali. Eca cumu venimu la necesitate conferintieloru agronomico, pe care le incepura vigorosii sibiieni, dera precumu ni se spune, dera preste sicane din afara. Amiculu nostru cunõsce maxim'a nõstra. Cea mai buna politica este economi'a. Se lasamu deocamdata, cá se 'si mai sparga altii capetele in politic'a cea falsa si omoritõria de popõra, noi se ne vedemu de capulu nostru si de poporu, cá se nu perimu de fõme si de golatate. Voiti se tiena conferintie economice, séu dera ve mai conține, conferintie de saracia, anuntiatile politiei locale, cá se nu se faca dintr'unu tientiaru unu armasariu; era de cumva ve place se aflati si parerile nõstre, binevoiti a ne incunoscintia.

Orade'a-mare, 25 Oct. 1877.

Inainte cu cateva luni s'a d'isu undeva in diuarie, ca in dominiulu episcopiei gr.-cath. dela Orade'a s'ar' fi datu in arenda mai multe paduri mari pe una serie de ani, si s'a observatu, ca acelea in mani'a conditiuniloru contractului se voru devastã reu. In 17 Oct. a. c. diariulu „Nagyvárad“, reversa ceva lumina preste acéstã cestiune totu scabrõsa, cá si altele cateva. Acumu aflamu, ca acelea paduri le luase in arenda ingeniuru ungurescu Eugeniu Toth in Maiu 1876 pe 10 ani, cu conditiune cá se fia obligatu a taia pe fiacare anu celu puçinu cate 800 de mii urme cubice, urm'a platita numai cu cate 4 cr. prin urmare se dé pe fiacare anu cate 32 mii de fiorini arenda, pe 10 ani 320 mii. Se dice, ca contractulu de arenda se inchiaia deocamdata numai pe 3 ani, ca inse episcopi'a (a püspökség, nu episcopulu?) se obligase cá pe ceilalti 7 ani se midiolõcsca invoirea ministeriului, care ar' trebui se se cera in casuri de acestea, in poterea nu scimu carei legi. Episcopi'a inse o patã astadata mai reu si decatu a fostu nevoia si pagub'a cea mare urmata din contractulu inchiaiatu cu unu famosu nepotu alu lui Deák, anume Nehrebetzky, la care s'au perdutu celu puçinu 15 mii fl. Ministeriulu adeca tramise pe consiliariulu Hoffmann la faci'a locului, cá se deamble tõe acelea paduri si se dé informatiuni exacte despre starea lor. Ce se vedi! Dn. Hoffmann informã pe ministru, ca in urmarea devastatiuniloru anterioare va fi preste pontia cá din acelea paduri se ésa in diece ani totu cate 800 de mii urme cubice. Asia ministru denegã rotundu ratificarea contractului pe alti 7 ani. Intr'aceea Toth pe lenga ce platã regulatu arend'a, facu si spese mari de investitura pe mai multi ani inainte, precumu ferestraie, case de locuitu s. a. Acuma Toth cere desdaunãre dela episcopia, din contra episcopi'a cere dela elu arend'a restanta pana la implinirea de 3 ani.

Mare minune, ca o episcopia asia de bogata

nu póte dá odata de vreunu jurisconsultu desteptu, activu, laboriosu, onestu, care se o apere de atatea „bõtie“, compromissiuni si pagube grele, care judecandu-le dupa canõnele biserice, nu sunt numai ale ei, ci si ale poporului. Auctoritatile eclesiastice ar' poté judecã, ca cu vocatiunea santa de a merge regulatu la s. biserica, a ceti breviarulu la órele anumite, a studiã s. theologia si pe ss. parinti, a se rogã mereu pentru ertarea peccatorulu poporului, sunt cu totulu incompatibili processele si certele de advocati, prin urmare, ca trebue se aiba jurisconsulti cumu se cade. Se'si ié prea bine sém'a inainte de toti episcopi'a dela Orade'a mai alesu in epoc'a nõstra desperata si dedata la rapiri, candu si paserile de pre coperisiu canta: secularisare. --

Buletine dela teatrulu resbelului.

Cetimu in „Monitoriulu oficialu“:

In diu'a de 29 Septembrie st. v. plõia si timpulu nefavorabilu a urmatu a impediã operatiunile ostiriloru romane-russe inaintea Plevnei. Domnitoriulu a ordonat cá pe tõta diu'a unulu din adjutanti si oficiarii de ordonantia ai Inalt. Sale si unu oficiaru russu din acei atasiati pentru servitiu pe lenga Mari'a S'a se pornesca la órele 8 1/2 dimineti'a din marele cuartiru generalu domnescu in liniile romane si russe, unde voru avé a luã relatiuni despre inaintarea retransiamenteloru si a lucrariloru de aperare, a cere lista de ómenii morti séu raniti in diu'a precedentã, a visitã bivacuurile trupeloru si a observã starea de curatienia a tabereloru, a se informã despre hran'a ómeniloru, starea sanetatiei lor, numerulu bolnaviloru si despre furagiulu cailoru. Acesti oficiari 'si voru dá bine sémã despre caile de comunicatiune si starea lor, voru merge la ambulantie spre a vedé cumu sunt ingrijiti bolnavii, visitandu din partea Mariei Sale pe oficiarii si soldatii aflatu acolo, si despre tote aceste voru aduce in fia care di raportu detaliatu Inaltimei Sale Domnitoriulu. In diu'a de 30 Septembrie timpulu a urmatu a fi ploiosu; pe la órele 4 dupa amédi s'a inseninat si artileri'a nõstra a inceputu pe data foculu tragundu salve la intervale asupr'a intariloru inimice.

In acea di d. locot.-generalu Gurco a mersu de a luat comanda corpului de cavaleria russo-romana care operédia peste Vidu, si in care inlocuesce pe d. locot.-generalu Kryloff, carui s'a datu o alta destinatiune. Remitiendu comandamentulu trupeloru ce avusesse sub ordine, E. S. gen. Kryloff dete urmatoriulu ordinu de di. (Vedi Nr. 82 alu „G. Tr.“ — Red.)

In diu'a de 1 Octobru, la 6 1/2 óre dimineti'a, 2 escadrõne de rosiori au impinsu o recunõscere spre Gorni-Dubnik. La doue kilometre de Dolni-Dubnik rosiorii au intalnit posturile inaintate ale infanteriei, cu care flancherii nostri au inceputu a schimbã focuri spre a sili pe inamicu a 'si desfasurã si aretã fortiele. Atunci turcii au scosu din Dolni-Dubnik 2 escadrõne de cavaleria, si alte doue venindu din directiunea despre Gorni-Dubnik. Astu-feliu s'a potutu constatã, ca atatu Gorni-Dubnik catu si Dolni-Dubnik sunt ocupate de inamicu cu trupe de infanteria si cavaleria, si s'a vediatu la Dolni-Dubnik infanteria turcesca construindu cu mare activitate o bateria, indreptata in directiunea Dubnik-Telisiu. Scopulu acestei recunõsceri fiindu indeplinitu, rosiorii se întõrsera la óra 4 in bivacuulu lor. Doue regimente de ulanii russi primiser ordinu, in diu'a de 29 Septembrie, de a porni din Trestenik prin Mahalet'a spre a trece între Gorni-Dubnik si Telisiu si a se pune in legatura la Eski-Birkaci cu trupele russe cari se afla acolo. Ulanii intelnira pe inamicu in fortia la Azicie. In diu'a de 1 Octobru ulanii russi se indreptara spre a trece între Telisiu si Radomircea, si pe la óra 1 dupa amédi, pe candu erau in mersu, vediu pe inamicu care se postase in dreptulu satulu Koinari cu intentiune de a opri marsiulu cavaleriei russe. Ulanii se repliara spre Pesorov'a, mantienendu contactulu cu inamiculu. Doue alte regimente de cavaleria russa, impreuna cu 4 tunuri din bateri'a calarétia romana, primira ordinu a porni indata spre a sustiené pe ulanii la Pesorov'a, era doue escadrõne de rosiori pornira la Mahalet'a si 1 escadronu la Demirkioi. Turcii parasira atunci in graba Koinari peste nõpte, fora a asteptã lupt'a. In aceiasi di, escadronulu alu 3-lea din 1-ulu de rosiori prinse impregiurulu Mahaletei unu convoiu turcescu compus de 287 boi si 350 oi, pe care 'lu inaintã la cuartirulu generalu alu armatei romane.

Vitele luate dela inamicu se impartira la trupe. — Domineca, 2 Octobru, timpulu se indreptã cu totulu, devenindu fõrte frumosu. Trupele nõstre incepurã a reparã cu activitate degradatiunile produse de ploii la intaririle nõstre. In acea di se incepù tirulu mortiereloru cari se asiedira in paralele nõstre, si alu caroru focu fù indreptatu asupr'a redutei inimice Nr. 2. Luni, 3 Octobru, se urmã tirulu cu mortiere de catra artileri'a romana asupr'a intariloru inimice, si efectulu seu dete unu resultatu fõrte satisfactoriu. In aceiasi di sosi la marele cuartieru domnescu A. S. R. principele Arnulf de Bavari'a, insoçitu de unu adjutantu alu seu si de baronulu de Ungern-Sternberg, adjutantu alu Majestatiei Sale imperatului Russiei, atasiatu pe lenga A. S. R. principele de Bavari'a, prandí cu I. S. Domnitoriulu si remase nõptea in Poradim.

A dou'a di, Marti 4 Octobru, I. S. Domnitoriulu a mersu in inspectiunea liniiloru romane. La órele 3 dupa amédi trupele nõstre avéu ordinu se faca unu atacu simulatu asupr'a redutei turcesci Nr. 2, spre a alarmã pe inamicu, a 'lu face a se desfasurã si a aretã astu-feliu fortiele sale de aperare din reduta si in reserva. La óra indicata tunurile si mortierele romane din baterii incepura de odata unu focu violentu in contra inamicului, infanteri'a nõstra tragundu salve repedi si bine hranite din paralele. Inimiculu in necunoscintia de intentiunile nõstre si crediendu intr'unu atacu efectivu, respuse indata cu artileri'a s'a pe tõta lini'a, si mai alesu din intaririle sale dela Bucov'a; infanteri'a s'a din siantiulu redutei si de pe banchet'a contra-escarpei deschise asemenea foculu. M. S. Domnitoriulu se afla la fortulu Alexandru, de unde se dominéza tõta positiunea. In valea acestei positiuni debusiara reservele turcesci insoçite de cerchezi calari, inse o bateria a nõstra, postata de curendu si taindu acea vale, fù demascata pe neasteptate si luã prin foculu ei in esiarpa reservele inimice cari se retrasera in graba. Dupa o jumetate óra simulaculu de atacu incetã din partea nõstra, dupace se observase atatu liniile de focu ale inamicului in reduta, catu si trupele sale de sustienere. A. S. R. principele Arnulf alu Bavariei, insoçitu de adjutanti sei, si de locot.-colonelu Blaramburg, atasiatu de Mari'a S'a pe lenga persõna A. S. Regale, visitã in acea di liniile romane. — Mercuri, 5 Octobru, sosí la marele cuartieru Domnescu telegram'a A. S. I. marelui duce Nicolae prin care anunçi'a stralucit'a victoria castigata de trupele imperiale din Asi'a, comandate de marele duce Michailu. Mari'a S'a dete ordinu cá acéstã importanta victoria se se comunice imediatu prin ordinu de di trupeloru armatei de Occidentu, si Inaltimea S'a adressã o telegrama de felicitare Majestatiei Sale imperatului la Gorni-Studen, care respuse multumindu Mariei Sale. Inaltimea S'a trimise asemenea prin telegrafu felicitarile Sale A. S. I. marelui duce Michailu si 'i oferí marea cruce a ordinului „Steu'a Romaniei“, cá unu semn de amintire a lupteloru sustienute impreuna de armatele russe si romane in contra inamicului comunu. — In aceiasi di, dupa amédi, A. S. R. principele Arnulf, dupace visitã dimineti'a liniile russe, 'si luã concediu dela I. S. Domnitoriulu si porni la Gorni-Studen. Joui, 6 Octobru, bateriile si mortierele nõstre canonara tõta diu'a intaririle inamicului impediandu-lu a face noui lucrari. Vineri, 7 Octobru, la 2 óre dupa amédi, I. S. Domnitoriulu trecù in revista trupele divisiunei a 2-a de garda, comandata de E. S. locot.-generalu conte Schuvalof, precumu si cavaleri'a gardei, cari sosira dimineti'a lenga Poradim. Aceste minunate trupe de elita defilara pe dinaintea M. S. Domnitoriului si pornira apoi a 'si luã positiunile ce le sunt indicate impregiurulu Plevnei.

Noutati diverse.

— (A facerea deputatulu Avram Tincu) a fostu desbatuta in sinulu comitetului pentru incompatibilitate alu camerei unguresci. Este cunoscutu cetitoriloru nostri, ca d. Tincu tramisese mandatulu seu presiedintelui adunarei deputatiloru cu-o epistola scrisa in limb'a romana. Dupace presiedintele ia inapoiatu scrisõrea acéstã, provocandulu a serie un'a ungrésca — deputatulu Tincu nu a mai respunsu nimicu. In urm'a acést'a s'a dechiaratu comitetulu pentru anularea mandatulu de deputatu a dep. Tincu si pentru suspensiunea dreptului seu passivu de alegere pe trei ani, din cauza ca la repetit'a provocare nu 'si-a predatu mandatulu in form'a recerutã de lege.

— (Postal.) In fine au fostu puse in miscare Vineri s'era marfurile, cari de septemani se gramadisera in magazinele postei de aci, fara a fi expedate la locul destinatiunii lor, in Romania'a, din cauza, ca diligenti'a, care pleca numai odata pe di la Ploiesci, era de regula incarcata peste mesura cu persoane si cu saci si butoiasie cu bani de aur si argintu pentru armat'a rusesca, asia incatu nu potea lua cu sine nici a 3-a parte din marfa ce sosea pe fiecare di pentru Bucuresti. Reclamatiunile necontentite adusera in fine la faci'a locului pe unu inspectoru si mai eri pe directorulu posteloru insusi. Se decise in fine a se expedá marfa restanta prin carausi. Espeditiunea au luat'o asuprasi firmele Fisch & Ausländer si Grünfeld. Adi nópte au plecatu dejá cateva carre incarcate cu pachete de posta spre Ploiesci. Se 'ntielege, ca standu cu septemanele in magazinu, mai tóte articolele de mancare (multe pachete contienu pesci etc.) s'au stricat si respandeau deja unu mirosu penetrantu. — Se vorbesce, ca se negociéza cu guvernulu romanu pentru introducerea unui alu doilea cursu de posta pana la Ploiesci. Nu cunoscemu inca rezultatulu aceluor negociatiuni, dér' scimu, ca este o necesitate suprema de a se face odata finitu neajunseloru de pana acuma.

— (Denumiri si stramutari in armat'a romana). Maiorulu Ales. Candiano Popescu care la 30 Aug. se distinsé atatu prin curagiulu si sangele rece ce areta in capulu batalionului 2-lea de venatori a fostu inaltiatu la gradulu de locot.-colonelu. — Locot.-colonelu Grigore Ioanu, ranitu in assaltulu dela 7 Oct. in capulu regimentulu alu 7-lea de linia, a fostu inaltiatu la gradulu de colonelu. — Generalulu Racoviti'a a fostu numitu comandantu alu divisiunii IV-a in locul colonelulu Alesandru Anghelescu, care ia comandamentulu artileriei corpulu de observatiune dela Calafatu. — Colonelulu Sergiu Voinescu, siefulu de statu majoru alu divisiunii a IV-a, este trecut u sieflu de statu-majoru alu corpulu de observatiune dela Calafatu, in locul colonelulu Boteanu, care trece la statulu-majoru alu divisiunii a IV-a.

Ajutoria pentru raniti.

Dev'a, la 15/27 Octobré 1877.

Onorabile dle Redactoru! Ve rogu a publicá urmatóriele:

„Onorabilulu domnu principe Dimitrie Gr. Ghic'a, presiedintele societatiiei romane „Crucea rosia“ in Bucuresti. Dev'a, 3/15 Oct. 1877.

„Onorabile domnule presiedinte! Cu post'a de astadi V'am expedatu pentru ostasii romani raniti in luptele cu turcii o suma de 3 bucati ruble imp. russ., 1 # francesu de 20 franci, 14 # austr., 21 bucati taleri in argintu si 6 1/2 sfanti in argintu. List'a contributoriloru am onóre a Vi-o alaturá sub 1/2. in copia autentificata din partea magistratulu opidanu. — Contribuirile in panza, bandage s. c. l. voru urmá in scurtu timpu. — Dreptu ofertu spiritualu Ve trimitu sub 2/3. si o poesia, compusa de unu bravu tieranu de alu nostru. —

„Regretamu, ca in aste dile de grea proba nu potemu serví cu mai multe; primiti inse si aceste oferte, date la indemnulu sacru de iubire fratiésca.

Franciscu Hosu Longinu m. p.,
candidatu de advocatu.“

ANESULU de sub 1/2. suna:

List'a de oferte pentru soldatii romani raniti in batali'a cu turcii. Collectante Franciscu Hosu Longinu, candidatu de advocatu in Dev'a.

„Láta a polgármesteri hivatal! Déván, 1877 September 30-án. Beke Károly m. p., polgármester. (L. S.)“

Dr. Lazaru Petco, advocatu in Dev'a 50 franci in auru = 4 # austr. si 1 tal.; Isai'a Moldovanu, negutiatoriu in Dev'a 5 fl.; Nicolae Oprea, proprietariu 20 fl.; Ioane Papiu, protopopu gr.-or. 8 taleri in argintu; George Nicóra, parochu gr.-or. 10 fl.; Ionu Motiu, jude 8 fl.; Loginu Ardeleanu, proprietariu 2 fl.; Teodoru Morariu, ospetariu 2 fl.; Avramu Suci, proprietariu in Caianelu 3 taleri in argintu; N. N. 2 fl.; Ioanu Sierbanu, proprietariu in Santu-Ohabn'a 4 fl.; Lazaru Vladu 2 fl.; I. Ionichie Olariu, cancelistu la jud. in Dev'a 4 taleri in argintu; Davidu Avramescu, parochu gr.-or. in Orastiór'a de diosu 6 sfanti in argintu; Iosifu Popu 5 fl.; Unu romanu 2 fl.; George Munteanu, tut. orf. 1 fl.; N. N. 50 cr.; A. Siulutiu 1 fl.; Alesandru Czura 1 fl.; Ioane Balomiri, jude in pens. 2 fl.; N. N. 60 cr.; George Cioclanu, pres. la sedr. orf. 10 fl.; Alesie Olariu, advocatu 1 # austr.; Petru Zarea negutiatoriu 1 fl.; dsiór'a Aureli'a Papu 1 fl.; Isai'a Nagy, portarelu 1 fl.; Nicolae Florea, economu 1 fl.; Franciscu Hosu Longinu 2 taleri in argintu; Mihaiu Bontescu, adv.

in Uniador'a 1 # francesu de 20 franci; Sabinu Piso, cand. de adv. 1 taleru in argintu. Sum'a totala: 50 franci inschimbati in 4 # austr., si 1 taleru in arg., 1 # austr., 1 # francesu de 20 franci, 18 taleri si 6 sfanti in argintu, si 82 fl. 10 cr. v. a.

Sum'a de 82 fl. 10 cr. v. a. s'a inschimbatu in auru si argintu, si asia sum'a totala este: 3 bucati ruble imp. russ., 1 # de 20 franci, 14 # austr., 21 taleri si 6 1/2 sfanti in argintu, cam la 150 fl. v. a. Acést'a suma, cu datulu de astadi, s'a expedatu dlui principe Dimitrie Gr. Ghic'a, pres. societatiiei romane „Crucea rosia“ in Bucuresti.

Dev'a, la 3/15 Oct. 1877.

Franciscu Hosu Longinu m. p.

„Láta a polgármesteri hivatal! azon megjegyzéssel, hogy a bemutatott eredeti postai föladvány tanúsítása szerint 15 Oct. 1877 rendeltetési helyére juttatott. Déván, 1877 Oct. 16-án. Beke Károly m. p., polgármester. (L. S.)“

ANESULU de sub 2/3.:

Ostasiloru romani-

Frati eroi ai ginteí mele,
Cari la Plevn'a v'ati luptatu,
Si cá lei in lupte grele
Fortulu Grivitz'a-ati luat u!

Voi, cari totu mereu 'nainte
Si cu baionet'a 'n mani,
Ati invinsu barbar'a ginte,
Se salvati frati crestini!

Voi, cari pan' la aste invingeri,
Ati fostu cei despretiuiti,
De acum cá nesce angeri
Salvatori veti fi mariti!

Astadi vede lumea mare,
Ca virtutea de romanu
A 'nviatu in fiacare,
Si-a 'ngrozitu si pe paganu! . . .

De adi sórtea ginteí mele
O prevedu in venitoriu:
Tié'ra va scapa de rele,
Voi veti fi nemuritori!

Fericitu dicu: Se traiésca
Romani'a si Carolu,
Cá cu óstea romanésca,
Se 'mplinésca alu seu rol! . . .

Ér' voi, pentru vitejia
Bravi nepoti ai lui Traianu,
Primiti asta poesia
Dela unu Transilvanénu!

Vinerea, 20 Septembé 1877.

Nicolae Herlea sen., economu.

Cu datulu de astadi am primitu urmatóri'a epistola:
SOCIETATEA „CRUCEA ROSIA“ din ROMANIA.

Comitetulu centralu Nr. 1759.

Bucuresti, 1877 lun'a Oct. 13.

Domnulu meu! Am primitu epistol'a Domniei vóstre impreuna cu anesele si banii ce ati binevoitu a aduná in folosulu fratiloru si filoru nostri caduti pe campulu de onóre. —

In numele consiliulu generalu alu „Crucei rosie“ am onóre a ve esprimá viele nóstre multumiri pentru binevoitoriulu Dvóstre concursu.

Veti binevoí a areta asemenea multumirile nóstre dlui Herlea pentru poesia dedicata ostasiloru romani si pentru care vomu cere a se imprimá in diurnalele nóstre.

Anectediulu pe lenga acést'a recepiss'a Nr. 705 si ve rogu se binevoiti a primi asigurarea destinséi mele consideratiuni.

Presiedinte: Dimitriu Ghic'a m. p.

Secretariu: Ioanu S. Bobocu m. p.“

Primiti dle Redactore asigurarele deosebitei mele stime.

Franciscu Hosu Longinu.

(Errata.) Eróre cu totul coruptória de sensu s'a strecuratu in Nr. 82 la corespondenti'a din Bucuresti, col. III, semicol. 3, lini'a a dou'a, unde in locu de: ai nostrii compromisera interesele tiei si etc. se se citésca: Ai nostrii **cumpanisera** interesele tiei etc.

P. CIORANU,

docturu in medicin'a universalá,
ordinéza in tóte dilele dela 2—3 óre p. m. in locuinti'a s'a din **tergulu flosului** (Flachszeile)
Nr. 27. 1—3

Stupina,

in stare buna, nu prea mare, situata imediatu lenga unu isvoru cu apa limpede, pamentulu de calitate buna, este

de vendiare.

Informatiuni se dau la **cass'a de pastrare** (Sparcasse) din locu. 1—3

Anunciu.

Subscrisulu am onóre a incunoscinti'a pe onoratulu publicu, cum-ca am deschisu cancelari'a advocatiála in Timisiór'a piati'a Losonczy Nr. 99.

MANUILU UNGURIANU,

advocatu.

2—3

Nr. 7849—1877.

1—3

Publicatiune.

In urm'a emisului din 25 l. c. Nr. 6716 alu dlui vice-comite conformu telegramei din 25 l. c. tramise din partea vice-comitelui Treiscauneloru, dintre vitele trecute prin lazaretu in comitatulu Treiscauneloru au moritu de ból'a 3 de cele cornute.

Din cauza, ca s'au trecut u in tié'ra la noi prin Branu vite cornute cumu s'au luat u bolnave din Romania'a, se ordonéza:

1. Cá instructiunea despre ból'a de vite a articulu de lege 20 din a. 1874 cu privire la § 17—29 se se observe cu scumpetate.

2. Fiecare casu de orice feliu de bolnavire a vitei cornute este a se aratá de catra proprietariulu ei indata, in orice tempu la capitani'a orasiului locale.

3. Oricine a cumperatu in timpulu din urma vreo vita din strainatate, este obligatu a o insinú la capitani'a orasiului locale, cá se o póta pune deschilnita de alte vite timpu de 10 dile sub cercetarea mediculu de vite.

Asemenea, dupa cumu este dejá cunoscutu, orice vita cornuta va cumperá cineva de acumu inainte, are se o arate indata la capitani'a orasiului spre scopulu susu amintitu.

4. Orice comerciulu cu vite din comitatulu Treiscauneloru este opritu. Asemenea este strinsu opritu a se importá din comitatulu amintitu pentru vite, paie, fenu si alte obiecte, care potu trage dupa sine ból'a de vite.

5. Ceice voru calcá aceste ordinatiuni, se voru pedepsi cu o amenda de 50 pana la 300 fl. ori dupa impregiurari cu arestu corespondiatoriu.

Magistratulu astépta, cá fiecare posesoru de vite se se silésca in interessulu lui propriu a pazi cu scumpetate ordinatiunile sustatórie pentru oprirea latirei bólei de vite, preste totu a nu tainú nici unu casu de bolnavire a viteloru sale cornute si nici o vita cornuta cumperata din strainetate.

Brasiovu, 27 Octobré 1877.

Magistratulu cetatii.

J. D. DOGE

este dejá de totu mutatu si arangiatu in nóu'a sa bolta

Aradu, piati'a capitala la Nr. 32

in cas'a contelui Nádasy

si, cá firma romana, 'si permite a recomandá binevoitórei atentiuni a on. publicu romanu assortimentulu seu bogatu si provediutu cu cele mai próspete si tocmai acumu sositele marfuri in

panzaturi, lengeria, albituri, panure, postavuri si in totu feliu de articull de moda, pentru dame intocmai cá si pentru barbati; totu deodata mai recomanda si

masinele de cosutu din cele mai bune si mai renumite in intreg'a lume, ce se afla in magazii'a s'a. 1—3

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 2 Novembé st. n. 1877.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	64.05	Oblig. ruráli ungare .	79.25
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu).	67.05	„ „ Banat-Timis.	77.50
Losurile din 1860 .	110.50	„ „ transilvane.	75.50
Actiunile bancei nation.	835.—	„ „ croato-slav.	75.—
„ instit. de creditu	213.40	Argintulu in marfuri	104.80
Londr'a, 3 luni. . .	118.10	Galbini imperatesci	5.64 1/2
		Napoleond'ori . . .	9.51
		Marci 100 imp. germ.	58.40

Redactoru respundietoriu si editoru

IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui

IOANE GÖTT si fu HENRICU.